

Het genmis

boort een diepere laag in mij aan

Als kind zat Chantal Elisabeth Ariëns (51) op de ballet-academie, maar via allerlei creatieve omzwervingen en een internationale modellencarrière kwam ze uit bij fotografie. Toen ze haar zusje Nathalie tien jaar geleden verloor, kreeg ze behoefte aan meer diepgang en groeide de wens om vooral eigen werk te maken. Met een bijzondere techniek én een muze.

INTERVIEW DEIRDRE ENTHOVEN FOTOGRAFIE CHANTAL ELISABETH ARIËNS

STYLING TILLY HAZENBERG VISAGE MANOUS NELEWANS MODEL MARIJN BAAR

Chantal Elisabeth Ariëns (Heerlen, 1968) volgt de balletacademie in Tilburg, werkt vervolgens als danseres en fotomodel en start met het assisteren van fotografen. Rond haar dertigste begint ze zelf als fotograaf. Vanaf 2017 richt ze zich naast werk in opdracht ook op eigen werk. Met fotopolymeer-etsen voegt ze een persoonlijke laag toe aan haar foto's. Eind 2018 volgt haar eerste expositie *Where are you* bij Galerie Laimböck. Daarna volgen groepstentoonstellingen bij CBK Amsterdam en Josilda Da Conceição Galerie. Begin dit jaar is ze een samenwerking aangegaan met Kahmann Gallery in Amsterdam. Kijk voor meer informatie op chantalelisabethariens.com en [instagram.com/chantalelisabethariens](https://www.instagram.com/chantalelisabethariens).

Mijn zusje Nathalie en ik waren altijd heel close. Hoewel zij vier jaar jonger was, ik al op mijn twaalfde uit huis was gegaan om naar de balletacademie te gaan, later in Amsterdam woonde en de wereld introk en zij in Heerlen was gebleven, voelden wij ons diep verbonden. Dat kwam zeker ook doordat we samen veel hadden meegemaakt. Waar ik ook zat, we hielden altijd veel contact. Bijna tien jaar geleden werd Nathalie ziek. Dat was ze nooit – en het was mis, ze had darmkanker, te laat gesignaleerd. Door de artsen, maar ook door mij. Twee jaar eerder was ik een goede vriendin verloren aan kanker. Ik kende de symptomen. Waarom had ik het niet herkend bij mijn zusje? Lange tijd had ik een groot schuldgevoel.

Ik was heel veel bij Nathalie, haar man en negenjarige zoontje Colin, de laatste weken van haar leven woonde ik bij hen in huis. Nathalie werd weer mijn kleine zusje, voor wie ik zorgde. De tijd stond stil. Er ging veel mis, er zijn inschattingfouten gemaakt. De artsen bij wie ze uiteindelijk terechtkwam, hebben alles voor haar gedaan en haar heel goed begeleid, maar ze hebben haar niet kunnen redden.'

REMBRANDT

'Na het overlijden van Nathalie veranderde er iets in mij wat mijn werk als fotograaf sterk beïnvloedde. Ik kreeg behoefte aan meer diepgang; langzaam ging ik over op andere opdrachtgevers, van wie ik niet alleen vrolijk en licht, maar ook donker beeld mocht maken. De behoefte eigen werk te maken, vanuit mezelf, groeide.

Ik merkte dat ik ambachtelijker wilde werken, iets wilde maken wat je kunt vasthouden, kunt voelen. In de fotografie is tegenwoordig alles digitaal. Zelden heb ik meer een mooie afdruk in handen. Ik wilde iets tastbaars maken en ging tekenen en schilderen. Dat leverde mooie vervaagde en gelaagde beelden op. Op een expositie zag ik werk dat ook die uitstraling had, wat me erg aansprak. Het bleek een fotopolymeer-ets te zijn. Dat was het!

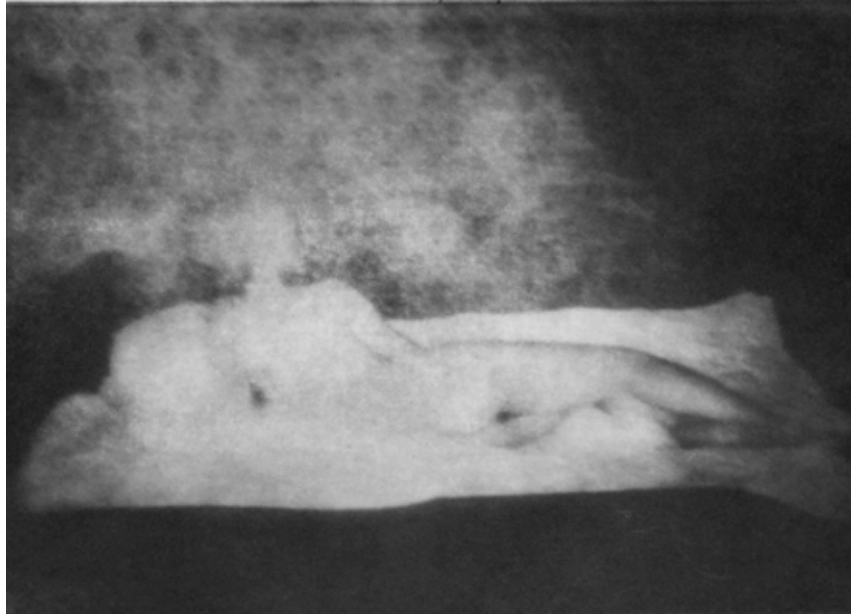
Nooit voelde ik me bijzonder aangetrokken tot de etsen van Rembrandt, maar toen ik deze etstechniek begon te bestuderen, ging er een wereld voor me open. Ik raakte enorm geïnspireerd door zijn etsen in zwart-wit. Die maakte hij, opmerkelijk genoeg, jaren nadat zijn geliefde Saskia was overleden.

Tijdens een workshop maakte ik me deze specifieke techniek eigen. Op een aluminium plaat met een lichtgevoelige laag belicht ik een beeld. In de donkere kamer was ik die uit en nadat ik hem heb gedroogd, heb ik mijn nieuwe "negatief". Dat is de etsplaat waar ik vervolgens mee werk, om een diepere laag aan te brengen in mijn beeld. De druktechniek vereist veel tijd en aandacht. Als een kind in een snoepwinkel verdiep ik me in de inkten en al dan niet handgeschepte papiersoorten. Het is *slow art*: precies wat ik zocht.' ►

STYLING TILLY HAZENBERG VISAGIE CARMEN GONZALEZ MODEL MARIJN BAAR

VISAGIE CARMEN GONZALEZ MODEL MARJIN BAAR

‘Toen mijn zusje er niet meer was, kwam ik in een andere golfstroom terecht. Ik verloor een deel van mezelf’

‘Fotografie was zeker niet mijn kinderdroom. Ik had andere dingen voor ogen. Samen met Nathalie groeide ik op in Heerlen. Onze vroege kinderjaren waren heel gelukkig. We komen uit een warm nest, waar creativiteit hoog in het vaandel stond. Mijn moeder studeerde aan de kunstacademie, mijn vader fotografeerde naast zijn werk. Al piepjong gingen we op woensdagmiddag met elkaar naar een oud klooster in de stad, waar de Stichting Vrije Uren mogelijkheden bood om creatief bezig te zijn; van tekenen en toneel tot ballet en mime. Ik koos voor ballet en mime. Dan werd er een sprookje verteld en mocht je een rol kiezen en die dansen of uitbeelden. Geweldig vond ik dat en ging op balletles.

Toen ik acht was, nam mijn moeder me mee naar het ballet *Giselle*. Ik wist niet wat ik zag. Adembenemend mooi. Die nacht kon ik er niet van slapen, ik dacht alleen maar: dit wil ik. Mijn moeder had als kind ook gedanst en zelfs auditie gedaan voor de dansacademie in Aken. Maar haar ouders zagen er geen toekomst in en verzwegen dat ze was aangenomen. Dat ik nu haar droom volgde, vond ze prachtig. Maar toen ik serieus naar de academie wilde, hadden mijn ouders wel hun twijfels. De dichtstbijzijnde opleiding was in Tilburg – twee uur reizen van Heerlen – en dat zou dus betekenen dat ik al op mijn twaalfde uit huis moest.’

SOMBER

‘Toch deed ik auditie en ik werd aangenomen. Ik kwam in huis bij een pleeggezin, met een dochter die vier jaar ouder was. Er woonde nog een balletmeisje in, dat was leuk. Maar mijn pleegouders waren erg streng. Toen ik een keer een aardbei plukte in de tuin, zei mijn pleegmoeder bijvoorbeeld bestraffend: “Weet jij wel dat dat stelen is?” Ik nam dat voor lief, want de opleiding was een walhalla. Een heerlijke tijd, mijn hele leven was ballet. Totdat het bij ons thuis minder ging. Na het overlijden van haar vader was mijn moeder somberder geworden. Een tijdlang dachten we dat ze in

de rouw was, maar ze raakte steeds meer in de war en moest worden opgenomen. Om mijn vader, en vooral ook mijn zusje, te steunen wilde ik thuis zijn. Daarom ging ik terug naar Heerlen, reisde heen en weer. Op mijn zestiende ging ik op kamers. Dat was jong, maar door mijn ervaring in het pleeggezin en de zorgelijke periode met mijn moeder, was ik vroeg volwassen.’

FINALE

‘De balletwereld is hard. Je wordt continu beoordeeld en gedwongen tot competitie met je klasgenoten. Door de focus op je techniek en prestaties verlies je gemakkelijk het plezier in het dansen. Ik was gepassioneerd en bevlogen, maar dat werd er wel een beetje uitgeslagen. Alleen de allerbesten redden het. Ik kon lang meekomen, maar kreeg op een gegeven moment te horen dat ik niet “uitgedraaid” (niet flexibel genoeg in de heupen, red.) genoeg was. Ik stapte over naar de docentenopleiding. Hoewel je ook van daaruit nog wel bij een gezelschap terecht kunt komen, viel mijn droom in duigen; dansen bij het Nationale Ballet of het Nederlands Danstheater kon ik vergeten. Een jongen op de academie verdiende af en toe wat bij als model. Hij vroeg of dat niets voor mij was en of ik een keer mee naar zijn bureau wilde. Toen ik een oproep zag voor de *Cosmopolitan Model of the Year*-competitie, stuurde ik drie foto’s in. Ik eindigde in de finale, die werd gewonnen door Karen Mulder. Daarna deed ik naast mijn opleiding regelmatig modellenwerk. Min of meer stiekem; alleen mijn ouders en een paar vriendinnen wisten ervan, want ik spijbelde er af en toe voor. Toen de pianiste van de academie mij op grote posters in de Hunkemöller zag, kwam het uit. Nadat ik de academie had afgerond, ging ik vooral aan de slag als model.

Al snel kreeg ik veel opdrachten, ook in het buitenland. Het reizen vond ik geweldig. Een tijdje woonde ik op en af in Milaan. De modellenwereld fascineerde me en ik werkte met beroemde foto-

‘Ik ben altijd op zoek naar een ziel – of het nu die van een boom, een landschap of een model is’

grafen. Het was niet zozeer het werk voor de camera dat me boeide, maar vooral dat van de fotograaf zelf. Doordat mijn vader veel fotografeerde en ook les had gegeven aan jongeren, was ik er al vertrouwd mee. Nu zag ik hoe je er je werk van kon maken en wilde ik er alles van weten. Zo werd mijn modellencarrière eigenlijk mijn fotografieopleiding.

Ik kreeg een relatie met een modiefotograaf; niet mijn eerste, maar wel een grote liefde. Al snel woonden we samen in Amsterdam en hadden we een grote groep creatieve vrienden, met wie we intensief optrokken, veel feestvierden en diepe gesprekken voerden. Een superleuke en enerverende periode, maar toen de coke op tafel kwam, hield ik mijn adem in. Diep van binnen was ik nog steeds dat naïeve balletmeisje, dit wilde ik niet. Langzaam zag ik mijn vriend afzakken, hij wilde wel stoppen, maar het lukte hem niet. Dat beheerste steeds meer ons leven. Achteraf ben ik er veel te lang mee doorgedaan, maar dat is hoe ik ben. In alles wat ik doe, ga ik tot het uiterste en ik heb er diep vertrouwen in dat alles uiteindelijk goedkomt. Dit keer ging die vlieger niet op. Er veranderde niets, wat hij ook probeerde en beloofde. Na vijf jaar heb ik er een punt achtergezet.’

TONEEL

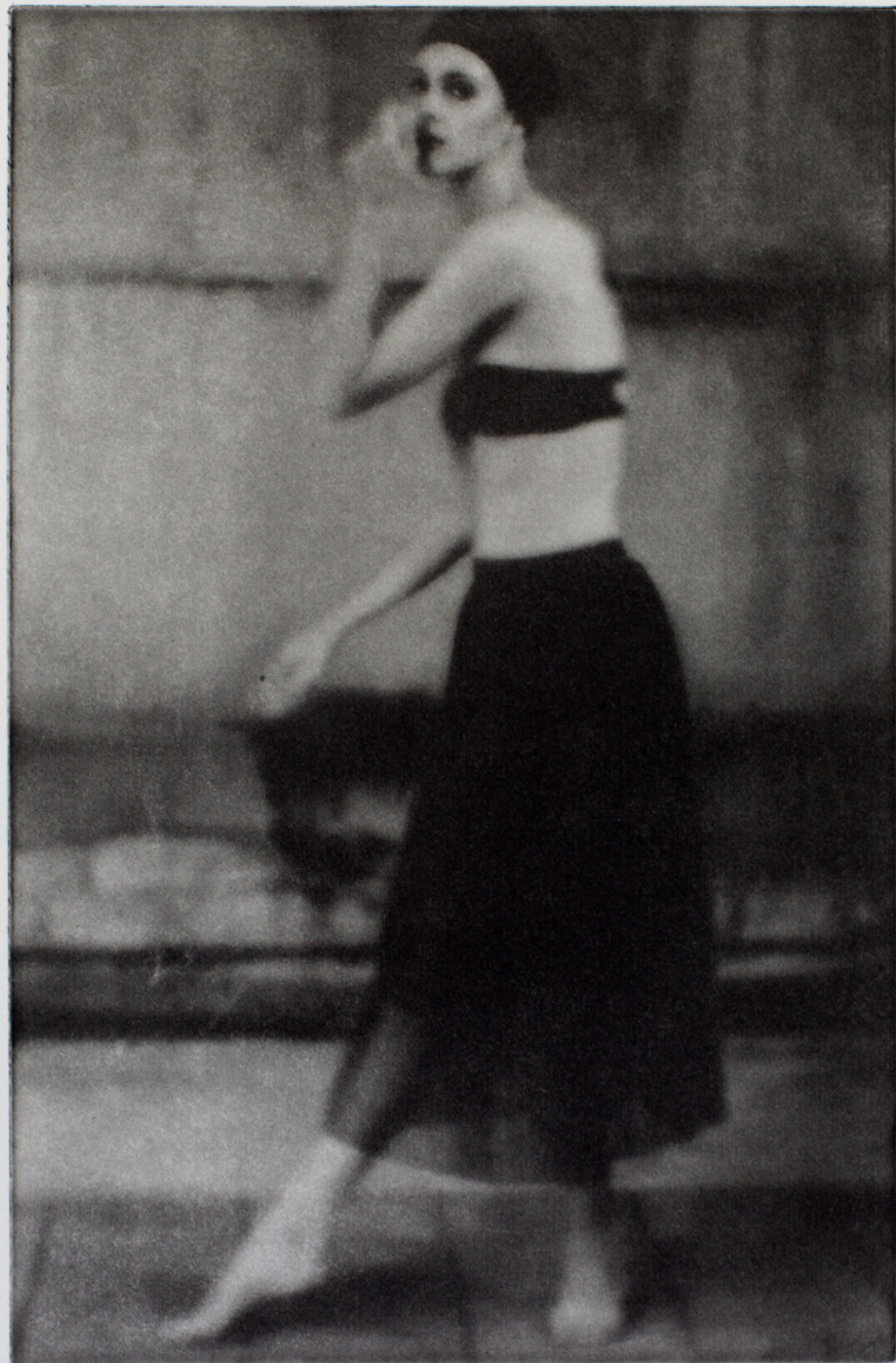
‘Doordat ik al jong volwassen was en voor mezelf kon zorgen, viel ik niet in een gat. Nog steeds deed ik modellenwerk en af en toe een dansklus. Door vrienden kwam ik in de toneelwereld terecht. Ik volgde parttime een toneelopleiding en deed verschillende workshops bij Helmert Woudenberg. Spelen vanuit mijn gevoel, dat wilde ik. Ik deed voorstellingen, onder meer op de Parade, en ik sloot vriendschappen die ik nog steeds heb. Maar steeds auditeren, afwachten en afhankelijk zijn, was niets voor mij. Daarom besloot ik het fotograferen verder te ontwikkelen. Om te beginnen assisteerde ik bij andere fotografen, maar in korte tijd

had ik zelf een aantal opdrachtgevers. Ook maakte ik mijn eerste eigen werk. Ik hield van bewogen beelden en zwart-witfotografie, alleen was daar in de opdrachten weinig of geen ruimte voor. Ook werd ik gegrepen door sociale fotografie. Voor de gemeente Den Haag deed ik een groot project, maakte reportages en portretten. Het resulteerde in een boek en exposities in het gemeentehuis en het Nationaal Onderwijsmuseum. Daarna volgden reportages voor glossy bladen, zoals *Marie Claire*, en specialiseerde ik me in portretten en reisreportages.’

GROTE LIEFDE

‘Op mijn dertigste ontmoette ik Curd. Het was liefde op het eerste gezicht. We voelden elkaar aan op zielsniveau, dat had ik niet eerder meegemaakt. Hij was een verhalenverteller pur sang en liet me lachen als geen ander. Maar het was ook moeilijk, want hij was nog getrouwd en had twee kinderen van één en vier jaar. Ik probeerde het af te kappen, maar we waren elkaars grote liefde. Uiteindelijk is hij weggegaan bij zijn vrouw en nu, twintig jaar later, ben ik nog altijd met niemand liever samen dan met hem. Op mijn vijftigste verjaardag verraste hij me met een huwelijksaanzoek, om de liefde te vieren. Met Curd kreeg ik twee jongetjes cadeau, van wie ik veel ben gaan houden. Ze zijn nu 21 en 24, grote jongens dus. Ik wilde zelf ook graag kinderen, maar dat is anders gelopen. Met respect naar hun moeder zijn zij ook een beetje mijn kinderen geworden. De relatie met haar was in het begin niet gemakkelijk, maar met haar hulp, ze is arts, is mijn zusje Nathalie uiteindelijk bij de juiste artsen terechtgekomen. Daar ben ik haar heel dankbaar voor.’

‘Door cruciale gebeurtenissen in je leven verander je ook als mens. Er is een leven vóór en een leven na Nathalie. Toen zij er niet meer was, kwam ik in een andere golfstroom terecht. Door het verlies verloor ik ook een deel van mezelf. De pijn van het ►

STYLING TILLY HAZENBERG VISAGIE MANOUS NELEMANS MODEL MARIJN BAAR

'Ik koester mooie en liefdevolle herinneringen. Ze blijven me inspireren en geven me kracht'

gemis boorde een diepere laag in mij aan, waardoor ik veranderde. Ik had behoefte om weer meer te reizen en gelukkig kon ik voor een aantal magazines op pad. Ik ben nooit op zoek naar mooie plaatjes, maar naar bijzondere ontmoetingen, verhalen en ervaringen. Mijn foto's worden zo veel mooier en beter als ik echt contact maak met iemand. Dat levert een ander portret op.

Ik werd gekoppeld aan een rubriek waarin mensen die iets heftigs hadden meegemaakt een louterende reis mochten maken. Het voelde alsof Nathalie dat voor mij had georganiseerd. De diepe gesprekken en de reizen zelf waren ook voor mij heel helend. Voor *Happinez* maak ik reportages, onder meer in Azië, waarbij ik zulke mooie contacten leg. Daarnaast groeide de urgentie om ook meer vanuit mezelf te werken, wat uiteindelijk resulteerde in het eigen werk dat ik nu maak.'

NEEFJE

'Mijn neefje Colin was tien toen zijn moeder overleed. Dat was hartverscheurend en had veel impact op hem. Na een tijd ging het thuis niet goed meer. Op haar sterfbed beloofde ik Nathalie dat ik er altijd voor hem zou zijn, dus kwam hij in het weekend vaak en ging hij mee op vakantie. Sinds anderhalf jaar woont hij nu echt bij ons. We geven hem de warmte en aandacht die een kind, ook een bijna-volwassen kind van twintig, nodig heeft en we zien hem groeien. Ik ben dankbaar dat ik dat samen met Curd kan doen. We bereiden hem voor om zelfstandig zijn leven te kunnen leiden en vertellen hem mooie herinneringen om er inspiratie en kracht uit te kunnen halen. Net zoals ik dat doe.'

MUZE

'Bijna tien jaar na het overlijden van Nathalie ben ik heel ergens anders aanbeland. Marijn Baar, het model met wie ik graag werk,

danst, net zoals ik deed. Ze stelde voor samen een balletles te doen. Daar zag ik niets in, die tijd ligt echt ver achter mij. Ik wilde haar liever fotograferen. Zo ontstond onze samenwerking, die tot vandaag voortduurt. In het werk hebben we een sterke klik, we zijn inmiddels ook bevriend. Mijn eerste – *ongoing* – serie heet *Where are you*. Marijn is heel expressief en durft zich kwetsbaar op te stellen, laat haar emoties zien en geeft mij alle vertrouwen, waardoor ik de verstilde beelden die in mij zitten kan vormgeven. Die zijn niet bedacht, ze ontstaan als we samenwerken. Het beïnvloedt ook mijn opdrachtwerk; ik ben vrijer gaan fotograferen en laat op die beelden nu ook meer van mezelf zien. Ik ben altijd op zoek naar een ziel – of het nu die van een boom, een landschap of een model is. Dat is een onderzoek, want is het mijn eigen ziel, de ziel van de ander, of uiteindelijk de ziel van de kijker die weer spiegeld wordt in het beeld?

Door de techniek hebben mijn foto's een fluwelen uitstraling. Ik druk ze in kleine oplagen af, maar omdat het handwerk is, is elk beeld uniek. Mijn werk begint zijn weg te vinden. Vorig jaar heb ik drie exposities en diverse publicaties gehad en ben ik benaderd door *Pan & The Dream*, een prachtig Amerikaans magazine. Op dit moment werk ik als *artist in residence* in een geweldig atelier in Amsterdam-West, waar veel kunstenaars zitten die mij ook weer inspireren. Ik leef zo veel mogelijk in het nu, maar ik koester ook mooie en liefdevolle herinneringen. Die blijven en inspireren en geven me kracht.' ■

Chantals werk is in september te zien op de Fresh Eyes Photo Fair in Amsterdam, georganiseerd door Fresh Eyes Photo en Gup Magazine. fresheyesphoto.com